

HELDENLEVEN

Jan Vanriet
HELDENLEVEN
gedichten en gouaches

Polis

Voor Simone, lieve medereiziger

I just hope my lucks hold, and I can make
some sign of recognition.

Raymond Carver

Rococo

ROCOCO

De fotograaf was een fan van oude meesters
Zijn portretten vol academische bravoure: starre mannen
met een geopend boek, de hand op het zwaard
of een windhond aaiend, soms een vrouw
Hij legde mij, een baby, op een donzig kussen
voor een drapage van zware plooien, onder de strelende zon
die uit zijn toverlamp scheen
Ik, onbeschermd bloot, mollig, beentjes in de lucht
spog op mijn lippen, een beetje sip
Waar ik naar keek blijft eeuwig onbekend, iemand buiten beeld
misschien, diens grimas, een komisch gebaar?
Twintig jaar later leerde ik het schilderij kennen
De courtisane, haar naakt was artistiek romig
Liggend op haar buik gunde ze enkel een blote kont
haar zondige enkels, onder mild licht een rozig lichaam
poezelig fluweel, zacht als het groene boudoir
Marie-Louise O'Murphy, schildersmodel voor Boucher
kleine minnares van de koning, klaar om
geneukt te worden door een zwaan

EEN HUWELIJK

Laten we het verleden blauwblauw laten
voor oude koeien graven we een sloot
Het is winter, bakstenen kraken en ik krijs
Omdat ik een kind zou worden of moest?
Onwetend hoe het hart van de wereld klopte
een wachtkamer van dromen gemaakt
Ik hield mijn handen voor mijn oren of keek weg —
herinneringen mochten mij niet inhalen, wilde ik overleven
Die inzet heb ik verloren, een strategie die kansloos bleek
Terug naar het begin in '47, ooms en tantes in slagorde, overdreven
op hun best, gehuurde chic naast koperen kandelaars
voor een doordeweeks retabel, tussen palmen en vrees
Tijd voor pittige boetedoening en volhardend gebed
De grootvader met mijn naam tekent een register
Hij heeft een witte handschoen in zijn linkerhand
Ook hij heeft zo zijn idee over het sacrament, de verbintenis
tussen de twee die mij zullen wekken
Het oordeel gunt hij God, gewijd op krediet

HET BINNENSCHIP

Wanneer zal hun bootje zinken, drijft er graan in het ruim?
Hij pakt haar vast, zij strubbelt tegen; is het wel verweer?
In zijn hand de sigaret, een schroeispor over haar rug
Liefde is niet vrijmoedig, geen blikseminslag, voor hen een deal
praktisch als een loopplank, een bolder op de kade
Zijn voeten in de knoop van meertouwen
Afgetrapte schoenen, als ik zijn zoon ben stamp ik ze weg

THE MUSIC BOY

Bedroefd is hij, boos eerder, diep boos
De wereld heeft hem een loer gedraaid
Hij kan aan dat ongeluk trekken en sleuren zoals aan de balg
van zijn accordeon, maar waarom zou hij? Het register
is pover, de tonen klinken onzuiver en naast de kwestie
Hoestend, reutelend bijna, zit hij in de salon
hangt hij in de diepste fauteuil, een dode mus
De knoppen van het buikorgel flonkerend
als een Italiaanse sterrenhemel, ooit buitenaards hoe zijn hand gleed
over die schitterende constellatie, hij klanken hekste
waarop mensen in elkaars armen vielen, verliefd werden, zich vergaten
Polka en musette total loss, gekneld in een kist, maar het oogwit
van de speler steeds scherp, een blik alsof hij ons de rekening toeschuift
de oorlog presenteert als een beestentrein die de eetkamer binnenrolt
zijn skelet kruipend als een straathond — wat hij toen likte werd slijk
Hij zit klem, schuldeiser voor zijn gebroken vleugels
het fluim in magere woorden, en on vervuld libido dat kwelt
waaraan hij sterft, dag na dag en opnieuw

